

Tværfaglige forløb – Grønlandsk/Dansk

Referat fra tværfagligt kursus i 2005:

Kursusdeltagerne udarbejdede i workshops nedenstående forslag til tværfaglige undervisningsforløb:

Journalistisk sprog

Et fælles forløb over 8-10 timer i begge fag med emnet avisartikler/journalistisk sprog.

Faglige mål:	- Træne sagprosaanalyse samt sproglig analyse af journalistik. Sammenligne grønlandske og danske artiklers sproglige virkemidler
Tekster:	Avisartikler om samme emne fra AG og Sermitsiaq Baggrundsstof om argumentationsanalyse Helle-Marie Kromanne: "Som de dog kan sige det"; Systime 2001
Arbejdsmetoder:	Fælles klassearbejde med teksterne + selvstændig/parvis arbejde med paralleltekster. Skriftligt og mundtligt elevarbejde. Elever producerer selv artikel med anvendelse af journalistiske virkemidler.

Raptekster 1

Et fælles sprogligt forløb i 1. G inden jul i fagene Grønlandsk, Engelsk og Dansk.

Faglige mål:	- At skærpe elevernes sproglige bevidsthed - At introducere elementær sætningsanalyse
1. Uge (11 timer):	Klassen arbejder med ordklasser samt elementær sætningsanalyse
2. Uge (11 timer):	Sproglig analyse af Rap-tekster på Grønlandsk, Dansk og Engelsk Prussic – Nick og Jay – Eminem
3. Uge + ½ uge (15 t):	Eleverne producerer parvis deres egen Rap-tekst på alle tre sprog
4. Uge + ½ uge (15 t):	De selvproducerede tekster fremlægges/fremføres i klassen med efterfølgende kritik og vurdering.

Raptekster 2

Faglige mål:	- at kunne give en karakteristik af genren - at kunne karakterisere sproget i grønlandske og danske raptekster - at kunne diskutere identitet gennem sprog
--------------	--

Materiale:	Raptekster af Prussic, Nuuk Posse, Jokeren m.fl Lars Bukdahl: "Poesi dér!"; Systime 2005
------------	---

Den mundtlige fortælling

Et fælles forløb i fagene Grønlandsk og Dansk i ca. 1½ måned...

Faglige mål:	- viden om fortælle teori – diverse strukturmodeller m.m. - at styrke elevernes mundtlighed og lytteevne - at træne tekstanalyse og sproglig bevidsthed - viden om fortællingens tradition og udvikling (litteraturhistorisk aspekt)
Tekster:	Genre-teori (strukturmodeller; "regler"; fortællingens opbygning og iscenesættelse; sproglige markører og virkemidler m.m.) Inuit-myter Folkeeventyr Karen Blixen (tekst + filmatiseret oplæsning) Karen Littauer: "Jeg husker..." (Bog + film med grønlandske fortællere) Båndoptagelser med nulevende lokale grønlandske fortællere Maliaraq Vebæk: "Tusarn!" – sydgrønlandske fortællinger

Robert Zola Christensen: "Det døde barn i hoppegyngen
- moderne danske vandrehistorier"; Borgen 2001
Charlotte Weitze

Arbejdsmetoder: Lytning – oplæsning
Klasseundervisning + pararbejde (mundtligt og skriftligt)
Tværfaglig arbejdsdeling mellem fagene + fælles tekstlæsning
Egenproduktion + fremlæggelse af fortælling

Reklameanalyse

Tværfagligt forløb af 12 timers varighed.

Faglige mål: At få eleverne til at være mere bevidste om massemediernes virkemidler med specielt henblik på at få et indblik i, hvordan de visuelle medier "manipulerer".
At opnå viden om reklamernes sproglige og billedtekniske virkemidler

Tekster: TV-reklamer + ugebladsreklamer
Søren Kjörup: "Medier og mennesker"; Dansk lærerforeningen 1991
Lars Tonnesen: "At omgås tekster"; Gyldendal 2000
Medietimen.dk

Arbejdsmetoder: Klasseundervisning
Elevarbejde med analyse af sprog og billedteknik
Eleverne producerer selv en reklame (Evt. anvendes Adobe Elements)
Afsluttende evaluering af forløbet

Eventyr, myter og sagn

Tværfagligt forløb af ca. 10 lektioners varighed

Faglige mål:

- at kunne påvise forskellen på de tre genrer
- -at opnå kendskab til grønlandske-, nordiske og evt. andre versioner af genrerne
- -ligheder og forskelle mellem indhold, komposition og sproglige virkemidler

1. + 2. lektion: fælles fremlæggelse af genrebestemmelser i grønlandsk og dansk
3. + 4. lektion: analyse af eventyr (delt i grønlandsk/dansk)
5. + 6. lektion: analyse af sagn/egnsfortælling (delt i grønlandsk/dansk)
7. + 8. lektion: analyse af myte (delt i grønlandsk/dansk)
9. + 10. lektion: fælles sammenligning samt vurdering af ligheder/forskelle

Materiale: Skuurannguaq
Askepot
Kassasuk
Den grimme ælling
Alummioq (egnsfortælling)
Aningaaq Maliinalu
Myten om Hrymfaxe & Skinfaxe

Arbejdsmetoder: Der læses mindst et eksempel af hver genre på enten grønlandsk eller dansk.
I de fælles lektioner arbejdes tværfagligt i grupper
I de afsluttende lektioner skal grupperne definere genrerne og markere forskelle/ligheder mellem grønlandske og nordiske tekster.

Socialrealisme

Tværfagligt projektarbejde af ca. 1 måneds varighed i 3.G.

- Faglige mål:
- opnå kendskab til socialrealismen som genre (herunder perioden 1940'erne.)
 - -beskrivelse af kønsroller og magtforhold i familien, herunder kvinders og mænds

forskellige former for magtanvendelse

- -beskrivelse af incest, alkoholproblemer, misrøgtede børn
- -kendskab til sagprosaanalyse
- -videreudvikling af elevernes sproglige kompetencer

Tekster:

Tove Ditlevsen: "Man gjorde et barn fortræd" (1941)
Aningaaq Maliinalu
Tine Bryld: "Hjemmestyrets børn"; (2002)
Malik Høegh, Rasmus Lyberth
Hans Lyng: "Den usynliges vilje"
Vita Andersen: "Hvad for en hånd vil du ha´?" (1987)
Klaus Rifbjerg: "Den kroniske uskyld"; Bog + film
Helle Helle: "Hus og hjem" (2000)
Kroniktema om familien i Politiken 2005
Oplysningskampagne fra KNR

Bog om billedanalyse (Systeme)
Billeder: Frank Wilsom: "Af indre styrke"
Ivar Silis + Kevin O`Hara

Arbejdsformer:

Læreroplæg, gruppearbejde m.m.
Skriv en kronik/et essay om emnet
Skriv et digt om emnet på begge sprog
Rollespil: producér et socialrealistisk drama (replikker nedskrives)

Ungdomsoprøret i Grønland og Danmark

Tværfagligt arbejde af 1 måneds varighed

Faglige mål: - at etablere fælles metodisk begrebsapparat

Tekster:

68-generationens musik- og kamptekster Anti-imperialisme/anti-kolonialisme)
Sume (Berthelsen/Høegh)
Juaaka Lybberth
Rasmus Lyberth ("Kammaalaat?")
Jesper Jensen: "Digte med musik"

Arbejdsformer:

Gruppearbejde
Skriv en protestsang

Valgkamp

Tværfagligt projektarbejde af 1 måneds varighed i 2. G i Grønlandsk, Dansk og Samfundsfag.

Faglige mål: - kendskab til politisk retorik (argumentation + sproglige virkemidler)

- -øge elevernes kritiske bevidsthed samt træne de sproglige discipliner
- -se ligheder og forskelle mellem Grønland og Danmark

- -analyse af oversættelser - oversættelsesproblematikken

Tekster: Partiernes valgplakater + præsentationsvideoer
Avisartikler og slagsange
Arkivtekster fra 1979

Arbejdsformer: Der udarbejdes en afsluttende projektrapport på begge sprog

Salmer

Et tværfagligt 2. G projekt i 4. semester (efter den romantiske periodeintroduktion)

Faglige mål: - at træne sproglig iagttagelse og analyse

- -sammenlignende tværkulturel tekstlæsning
- -litteraturhistorisk bevidsthed
- -introducere versioneringsproblematikken

Tekster: Fælles tværfaglig definition af genren
(kommunikationsmodel; kontekst (ritualet); sproglige karakteristika og virkemidler)

H. A. Brorson - Karl Julius Spindler; Knud Kjær
B. S. Ingemann - Frederik Nielsen, Rasmus
Berthelsen ("Seminarietraditionen")
J. P. Jacobsen: af "Niels Lyhne" (1880)
H. Pontoppidan: af "Lykke-Per" (1898 ff.)
H. Melville: af "Moby-Dick" (1851)
J. Franz Jacobsen: af "Barbara" (1938)
Hans Lynge: af "Grønlands indre liv - erindringer" + malerier?
Jess Ørnsbo: "Sæbesalme" (1964)
I. Malinovsky: "Åbent brev til Vorherre" (1963)
Moderne salmer? ("Den ny salmebog"; Simon Grotian?)

Arbejdsformer: Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde
Evt. interview med ældre medborgere om den grønlandske
salmetraditions betydning...

Eleverne producerer selv en moderne salme